

O B S A H

I. ÚVOD.

Přírodní zdroje energie	5
Uhlí jako chemická surovina	7
Zásoby, těžba uhlí a jejich význam	8
Vývoz a dovoz uhlí	9
Uhlík v přírodě	9

II. VZNIK KAUSTOBIOLITHŮ. 12

Kaustobiolithy, bažiny, rašelina a hnilokal	12
Prouhelňování a vznik uhlí	24
Umělé prouhelňování	26
Proměna uhlí v přírodě	27

III. ROZDĚLENÍ A VLASTNOSTI JEDNOTLIVÝCH DRUHŮ UHELNÝCH 28

Historické rozdělení uhlí	28
Genetické třídění uhlí	33
Petrografická klasifikace uhlí	34
Preparační metody	40
Význam klasifikací v technice	54
Poznámky o technických vlastnostech uhlí	57
Výhřevnost uhlí	58
Plyny v dolech	62
Struktury uhlí	64

IV. UHELNÁ SLOJ. 65

Sloje, jejich mocnost a seskupení	65
Hranice slojí	69
Eroze a denudace uhelných slojí	70
Nadloží a podloží uhelných slojí a jejich vlastnosti	71
Význam podloží a nadloží uhelných slojí	72
Srovnávání slojí podle vúdčích vrstev a zkamenělin	73
Užitkové nerosty, vyskytující se pospolu s uhlím	75

V. UHELNÁ LOŽISKA. 76

Pojem ložiska a jeho souvislost s rašeliníšti	76
Rozměry uhelných pánví	78
Stavba uhelných ložisek	78

VI. STRATIGRAFIE A TEKTONIKA NEJDŮLEŽITĚJŠÍCH LOŽISEK UHELNÝCH 83

Důležitost předběžného studia	83
Uhlonosné útvary	84
Spojitosť mezi horotvornou činností, denudací, podnebím a vznikem uhelných ložisek	86
Kamenouhelný útvar	86
Ložiska kamenného uhlí v Československu	95
Karbonské pánve v ČSR	97
Dolnoslezská pánev	97
Hornoslezská pánev	100
Technické vlastnosti uhlí horno- a dolnoslezské pánve	108
Permokarbonská ložiska uhelná v ČSR	108
Středočeské pánve	108
Ložiska v blanické brázdě	116
Permokarbon v Podkrkonoší a v Broumovském výběžku	118
Pánev rosicko-oslavanská	119
Permokarbon v Krušných horách	119
Technické vlastnosti permokarbonského uhlí	120

Význam našich pánví kamenouhelných	121
Kamenouhelný útvar na Slovensku	126
Kamenouhelná ložiska ostatní západní Evropy	127
Karbon v Německu	127
Karbon francouzský a belgický	129
Karbon v Anglii	132
Uhelné hospodářství západní Evropy	134
Uhelná ložiska v SSSR	135
Doněcká pánev	137
Moskevská pánev	139
Uralské pánve	141
Karagandinská pánev	141
Karbonská ložiska uhelná v obou Amerikách	142
Karbon na Gondwaně a v Číně	145
Permský útvar	145
Přehled permských ložisek uhelných	149
Přehled druhohorních ložisek uhelných	152
Třetihorní ložiska uhelná	154
Přehled geologie třetihor	154
Hnědohelná ložiska v Československu	164
Poloha třetihorních pánví	164
Třetihorní pánve v Čechách	164
Technické vlastnosti českého hnědého uhlí	171
Význam českých hnědohelných pánví	172
Ložiska v Karpatském oblouku na Moravě a na Slovensku	173
Hnědohelná ložiska na Slovensku	174
Technické vlastnosti a význam hnědého uhlí na Moravě a Slovensku	179
Třetihorní uhelná ložiska ostatní západní Evropy	180
Význam západoevropského uhlí	182
Třetihorní ložiska mimoevropská	183
Význam mimoevropských třetihorních pánví	184